

-em

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jen. zap.

m. nom'

nemůže být dostatečným předem
spr. dostatečný předem

— em — NUC 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. zápor.

m. druž.

neobornuje odměn

l. odměny

— em — NUC 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dany' čim

[vybočiti z rámce d-ého vyší' úvěru]
, úředni' umohomlewarost

gr - vybočiti z meze' úvěru
- em - Nuč 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blužus + inf
↳ spojit s čim

sp. lze očerňovati
umí za fiste' 1 zč

eu - NUC 6, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobro

& dobrou²

spr. ve prospěch

-em- NUC 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

docílený zisk

spis. dosažený

— em - Nuk⁸, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dodružití
program

l. zachování

— em — NUC' 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotčený zamestnanec

spr. dotčený, odev zamestnanec

—em—Nuč 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doruati celis
znamená
rozmachu

velice!
spr. nastal rozmach
se velice rozmohl
rozšířil
rozvětřil ...

— em Nuč 8, 25 —

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disledek

v d-dru tohu

l. foto

— em - Nuč 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jednorázová podpora

l. podpora jednou pro vždy

viz NuČ 2,30

[REDACTED]

— em —

NuČ 8,25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nastaly'

n-e' předrodek'

staci' : předrodek'

"

— em-Nu' 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nejděle

výřazy předložiti n-e do 10. prosince

Spr. musí býti předloženy nejpozději do 2

— em — NÚC 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nutnost + gen. subst. děj.

m. + inf.

nutnost provádění práce

Appl. vykonávat práce

- em -

Nu¹č 8/25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obnos

Spz - častka

— em — Nuč¹ 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odpadnouti
u'kol odpadl

Spri. zemišl
fominul odpad.
-em-NUČ 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

per Kč
"zft. 7

-em - NÚC 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

počítati s čím
<strákcemi>

jabo s čím
<se samostatnými slozďami>

Sp. lze očekávat, že se z těchto tradic vyvinou
miti za jisté
časem samostatné slozďy

em - Nuk' 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

foliud možno < skutečná jotrba >

sp. co možna

- em - NUC 5, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potřeba na c^o
na křídání kapitálových zdrojů >
nezpráva

-em- Nuč^o 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

porušba¹vati z²

opr. sledati se z²

em - NuC¹ s, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pro⁴

čas. vymezen'

normovan' uveřen' pro rok 1929

Sp. na rok

— em — NUC 5, 3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prováděti

práce

L. Kouřil

- em - Nuč 8, 25 -

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

provoz
železniční autobusy

l. vozba

-em- NUC 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

provozování prohledání

"co je to?"

— em NUC 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

raľmea

v raľmci kaľlaví

Spri - v mezíck
v hranicích

— em — Nuč 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ráuce

< vybočiti z ráuce daněto vyše' uověru >

spr. vybočiti z mazi' uověru

—em— Nuč 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozdělovati: co, ✓
L u věry > na co
L na služebny >

l. služebnam X spr. na část.
- em - Nu C 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kyze' investice

ep. čiste'

— em-Nuk' 4, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Řada

v první řadě
v druhé -u-

fr. předevíu a teprve pak

-em - Nul^č 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mediálstvo

Sfr - - stor'

- em - Nuč 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Směrodatný

l. hospodný

-em- Nuč 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Současne

< s nim schválený rozpočet >

Spr. zároveň

— em — Nuč^o 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

účastníci k

p. 2—

(podle Práv.)

—em—Núč 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ten dotyčný měsíc ... , Eberly

Spr. omeu měsíc, jasn
Keceny, dotčený, samý
— em — Nuc 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ten Eberý zamestnanec

L. Eberý

-em- Nuč 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hizē

z hzi²

spz. na vrub

— em - Nuč¹8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

foli'os

<uběruve' oáste>

opr. jenom
-em - Nk² 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

včetne²

< Správní výdaje >

Spr. správní výdaje v to patří
i se správní výdaji

em - NÚC 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vývolaný čílu

služební cesty fabriky v - e' >

sp. z fabriky vyplývající

— em - Nuč 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzítí zřítel

na co

<na výdaje>

opr. přiblížit - 83

pamatovati na⁴

— em — NuC' 8, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

karádit

-zen

sp. -dén

-em - Nuč^l 8, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Eutlova, Gabriela

backhand
forehand

K formální a fonetické adaptaci anglických
složek kompozit backhand a forehand
v češtině

NR 87, 2004, 198-204

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. zápis.

není dovoleno fotografovati uakladních fozozů

sp. uakladní fozozy

vechce svého směru ueniti sp. svůj směr

ex NWC 11, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Katachrese

čub čáru uui přinesl kúšě zafomenutí
nesl na vyhl. bedrech hořky, kalich utopení

— er Nič 12, 154

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koudeuz. selbst. 8³ u. aly

Z jiného záhonného divodu & poskytnutí celni' ulavy
nestává

sp. - není jiného záhonného divodu,
aly & la poskytnuta celni' ulava →
- er NUC 2, 23, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opakování předložky

při spojování spojovacím nebo, anebo „předložka se zpravidla
ka opakovat“

ve stanicích anebo zastávkách

sp. v zastávkách

er NUC 11, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ťauqwa prefixu

pod- a uadpředy

ex NuC 11, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

4
Jazyka předložil

před i za stádem

gr. před stádem i za uim

-or Nuč 11, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

4
Zengma razeb

dozor a registrování stojících vozidel
spr. dozor nad stojícími vozidly
a jejich registrování

er NÚČ 11, 41

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez - adj.

„Způsob, kterým se dnes často tvoří před. jména
složená s předponou bez- jméno z hokových už před.
jména na -ný, je učes. a nespr.“

„vyřídění operu toho, co znamená před. jmé.
jednoduché“ & tomu slouží ne-
er

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-stvo

pro jména bromadua'
opatrovníctvo = opatrovníci

X vlastnost - stov

Z přenesení o-ctvo na soud

spr. o-ctví

-er NUC 12, 155-6

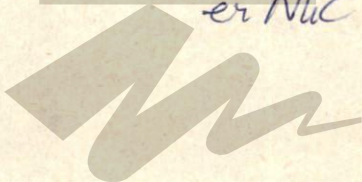
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-telny'

'cizokrajna' fird. juena''

viditelny', rezervatelny'

er NuC' 11, 41

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezcelný dovoz

sp. nejdrobený/eln
bez cla

 - ex NÚC 2, 23, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečný < početný

vespr., učes.

spr. bezpečný

er. NÚC 11, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprostředně

[světlo žluté následuje b-ě po světle zeleném]

spř- hrad

er NÚC^{1v} 11, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpodmětný

resp.
nečes.

podle gegenstandslos

spr. zbytkový, neúčelný, nepodstatný

er Nč 11, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúčelné zrušení

opr.: zbydečné

er NÚC 11, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bráti křitel uac

li' d'v'och' uel'men

č. křitel uac, obraceti & čemu
na co

křem' - r & čemu

hledeti, oblédati se, obližeti se uac,

vi'vati si, abati čeho

-er Ntč 12, 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Celo-

139 celokrovový "čestina nemiluje takovýto složený
slov"

140

"ne právě šťastně utvořené" "eizi'vzor"
někdy fobrickne'

chyba ovšem je, když se jich užívá na forá'd
"bez dostatečného důvodu i tam, kde
se vytáčí se slovem jednoduchým"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
NÚČ 17

člady' dovoz, odber

Spis. nepodrobený' čl
beze čl

— or NÚC 2, 23, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deklasovani vozidla

l. suizovat, po —

~~_____~~
NleC 12, 79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

disponovati

Kotf : s c'iu

s c'iu 'volně ualldati s c'iu >

X c'iu ~~critico & dispozi~~

< se jměním svých rodičů > X < u sebe zarym
u'verem >

er Ntc 11, 140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

di'ni se

< parkova'ni' su' se di'ni pouze na levé straně >
spr. parkovat se su' jenom ...
er Nu'č 11, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotrúna

l. nauka, vĕda

№ 12,79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doručiti
podle cizího vzoru
ale ustalilo se jako termín (odlišný od dodatí
většinou lze vyptávit s dodatí (přílohou
zpracovan)

 er Nč 12, 166

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doseový zámeček

podle něm.

l. hrabičový (hrabičový) zámeček

hrabičový zámeček hrabičový

hrabičový

er Nuč 11, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotyčný
d-a' osoba

spr. ona, příslušná
osoba, o niž jde
-er Nuč 11, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dovolovati provedení velkých obdourů
l. provésti

er NUC 11, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

glauberovy'
glauberův solny' kamen

spi. Glauberův' kamen // Glauberova
Glauberův
er Na'c 11, 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chování se řídicí papíre
sp. chování

er Nuč 11, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

i v zápor. věstě
spr. ani

< nepřijdu dnes i zítra >

spr. ani

 er NUC 11, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ječiz

vosily, jecz uaklad uem' deloi' nez 3, 38 u.
- spr. jecziz

er Nuč 71, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zmenovaný
l. j-a' osoba

odb. jaz. predvody zpodst.
adj. potrebuje
obrábkovaný
obviene ny
odsouzený

-or NÚC 12, 155-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

manipulovati

Koff: s c'ím

podle: zachá'zeti s c'ím

manipulovati s p'árou 'zachá'zeti s ni' nejá'z'

X manipulovati p'árou 'folybovati ji' >
"udstroj, frostides"

manipulovati s penězi 'náhla'lati s nimi' >

X penězi 'fouoci' peněz

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

er NüC 11, 140

nošebni' doba u dřeváci

"holy' nesmysl" nem' nošba

ani nošebni' (srov. prošebni') nevyhovuje

návrh náhrady: nosič

ex. Nč 11, 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uvažujete se
na chodníkách

Sp. byti

or Nuč 11, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obla'sek

- 13 koment^z!; obla'teš
14 vy'slovnost - seš je ru'dra'
ani analogii' uznil - zeš slov. obrazeš, řekreš
PČP řá'daji' - seš

-er Nuč 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odečísti stav plynoměru / odcítati
viz NR 15, 129n : bruly' Germ.
spr. (pře) čísti, změřiti

— or NUC 12, 44

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odčítací prouměřní

l. měřič plynu
plynoměřič

-er NÚC 12,44

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odsouhlasovati

↳ ti bromadue' sery se souctem dowladi >

„obavnost“, „zruďa“

„zřejmē neces. a nemožne“, „uravni otulost toho, kdo
chápeme jako (staviti souhlasu) ho doude užit“

sr. oddělití, odsoubovati

čes. srovnati

přezkoušeti souhlas s

MORAVSKÉ 11, 7
ZEMSKÉ
MUZEUM

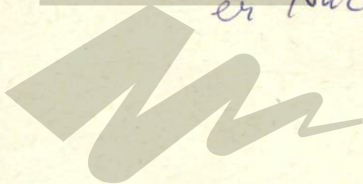
ohledně⁻²

germ.

[Tobez] platí i o-č souvahu vozidel >

spř. o souvahu

er Nuč 11, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohládky

Spr. sešne

er Nuč 11, 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obrazovat'

sp. - 2 -

- or Nuč 17, 9

MORAVSKÉ
ZĚMSKÉ
MUZEUM

operovati nářídím

l. pracovati nářídím
řacharoti s nářídím

Nu^č 12, 79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

otevíráni' lid.

spř. obvíráni'

er NuČ 11, 9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

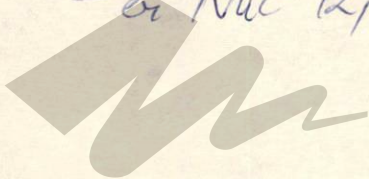

pa'd
v pa'du, edyly (tam trvale se zdrizoval)

germ.

sfr. edyly tam trvale bydlil

— or Nuč 12, 155-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

panin

< panin' spr.

viz Žerohln, 49, Kott

Jed. Erb. 1, 87

er NuC 12, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pašovati

< Pašovo - li proti froudi'ci doprava >

Spr. froudi' - li doprava proti voj'nu
směrem

er Nuč 11, 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

patřiti k tomu

l. náležeti k tomu
byti věci

viz Geb. Erb I, 147

sp. patřiti k tomu

< E zásadám jednání >
do starého železa >

er Nč 11, 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plynomérec

S. Kameničanec
Dřevce

- or NÚC 12, 45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plynotěsný

něm. gasdicht, recis.
reprodyšný = luftdicht

čes. nepropouštějící plyn
bezpečný proti plynu

er Nuč¹¹¹ 11, 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zobraz
fodaj

nové, ale analog. podle vydaj

spri-

er Nuč 10, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podračovati

<Kterým směrem hodla ve své jízdě podračovati>

l. kterým směrem pojedě

er Nulč 11, 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

połud

"Glade se nicis. zpsrobem i tam, Sde nemoze mit
vznam omezoenci"

< Zaraz jizdy po kolejih ... neplati pro montovne
automobily ... , pokud tyto maji spolecnou stanicu
s vlady elektrickych drak >
spr. autobusy, strefe

er NuC 17, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pořípadě

< zmirnit rychlost jízdy svého vozidla a
pořípadě i toto >

spr. anebo i je

er Nu'c 11, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

porozumění historických dokladů

spr. — ym — um

— or Nuč 12,79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

potaz

stě. vzít v potaz co = poraditi se o cěm

↳ budiž ihned v potaz vzat lešar >
familiarně 'vyslychati toho'

zbyt. arch.

er Nuč 10, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pouze

l. jeulou), toli'co

en Nüč 11, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

používati

↳ při jízdě jest používati jízdni dráhy >
l. smí se jezdit jen v jízdni dráze

-er N° 11, 41

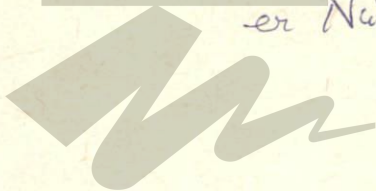

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pro⁴ učel
spr. k³ nebo na⁴

[část učiva] pro polyb chodci >
spr. k polybu

er Níc^u 11, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

protifraudiči doprava

spr. doprava protivážim směrem
ex Nuč 11, 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prováděti

zakřivení do leva provádí se malým ... obloukem
l. vlevo se zakřívá

ex Nuč 11, 41

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

provedení
tabulky p-e' bílou barvou
l. namalované bíle

er NÚČ 17, 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fevros

novota in. fevrozovani'
frilimat slovivave

er NUC 11, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

provázovati

[jízda na lovi smí býti provozována
pouze v jízdni dráze >

l. na lovi se smí jezdit jenom ...

er NÚČ 11, 41

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frádměť

věc je bez předmětu

muces.

er N^uč 11, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přemístování

sp. -i-

er NÚC 11, 9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přeprava

dostalo terminologizovaný význam

' služba komerční, starající se o pohyb cestujících
a zboží '

X doprava ' pohyb vozidel '

— or Nuč 11, 40

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prípadne

< ustanovením § 35, odst. 1 a prípadne i § 35,
odst. 5 >

spr. alebo také' [redacted] er Nuč 11, 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prísne účtované filozofie

niektoré doporúčajú: prísne, súctovateľne

prísne
súctovateľne

tal. predkladateľ streng Ném.-čes. post. každostoví 1907
Kadlec - Heller: Ném.-čes. terminologické učed. a

francúzsk.
Reissner Česko-ném. post. a telegraf. slovník 79
Herzer - Vrach Ném. čes. železniční slov.
Čes.-ném.

Ném.-čes. želez. slov. 21

prísne // prísne súctovateľne

Alles - Karabel prísne účtované filozofie

príd. prísne vyhovuje, ide o prísnu účtovániu

er NÚC 11, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rejstříkovi

sp. zprati do rejstříku
vložit

-er Nč 12, 80

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rezervatelný

ústa M - a jako přechody

L. Švera' lze rezervati

er NUC 11. 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozvod

* rozvedení, rozvá'dění' el. proudu
asi novota " " s'ova na prosfěři "
" náhled brnic. odformu proti salsb. verb.
shovivany' foztoj

ex Nu'č 11, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sdělit

germ.
spr. Označení

-ex Nuč 12, 154-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZÉUM

šrořefiuové' zolo

podle Schaleugussrad

zpr. talířovité', ušdřovité' zolo
talířové'

[er] Nuč 11, 81

oprav. : furdě', furděné zolo

er Nuč 11, 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

skřepinový válec

podle Sihalowalze

spr. tvrdý, šalemy válec

er Nč 11, 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spalovací protokol

asi podle Vernichtungssprotokoll

příměří: o spalení

ale upíná se a může se přijmout do spis. j-a

-er Nuč 12, 167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spocívati.

10

↳ znamení 'stoj' spocívá ve vztýčení prave
nebo levé paže

11

sp. záleží ve

se dává vztýčením ruky
na znamení 'stoj' se vztýčí kůra

— er Nulč 10, 10-11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spocívati v čem

↳ znamení 'stij' spocívá ve vztyčení pravé nebo
levé paže směrem vzhůru >

opr.: na znamení se vztyčí pravá nebo
levá paže

er Nuč 11, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stábatí

jiného záložného důvodu nestává

spř. není jiného záložného
důvodu

-er NÚC 2, 23, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stavba

novota za stavenci
prijimat slovivane

[REDACTED] er NČ 11, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stížnost na⁴

< celní revizi >

sp. - do² < celní revize >

" stěžujeme si do cěls a na Polho⁷

- ex NÚC 2, 23, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

súčtovateľný
z _____

„ tvarová neochrabanosť “
zlyt.

staci: účtovany

-er NÚC 11, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tento samost.

↳ zmirnit rychlost jízdy svého vozidla a po případě
i toto zastavit >

spr. ano, je zcela zastavit

er NuČ 11, 10

↳ Postroje musí být přizpůsobeny takovému řádku,
aby tento nastal >

spr. aby nastal

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

4.

tyž

hudební

syn. tyž

podle „chudý“

er Nu'č 11, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tyž odkaz.

↳ Ke věci Václava V. bylo složeno, že tyž se
upíná sám přímě stvalé zbržíuje >

"jedna z nejkrásnějších částí"

"samí vědci se mu vyhledávají"

— er. Duč 12, 184-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tyž samost.

↳ Ridič vozidla jest povinen přeměnciti se ...
o stavu tehž →

spr. o jeho stavu

er Nuč 10, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

účel

stánu vozidel za u-cu uarladaku zboží

opr.: pokud se na ně uarladá

er Nuč 11, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uskladnit

spr - uložit

-er Nuč 12, 39

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uslepujiti

zbyt., mechanicky utvořené
výsměch : ufořiti (= dát do foře), uřiditi,
ustoliti, uchleřiti ...

[REDACTED]

-er Nuč 12, 39

[REDACTED]

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ustájit / ustajovatí souč
"novotvar utvořený zcela mechanicky"
ale snad potříbený

-er Nč^v 12, 39

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uvést v chod vozidlo

opr.: jeti dále, rozjetí vozidlo

er NÚC 11, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

užívati co spri. čeho

< spri. nesmějí býti užíváni & taku >

spri. nesmí se spri. užívati & taku

er. N.Č. 11, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

viditelny

[je-li svítitna viditelna' zezadu]

l. je-li ji vidět ...

er Nuč 19, 41

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

všade

živ. všude

ani podle

tady

všade, nařič.

proviša' do spis. ja

-er Nuč 12, 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vůň

lid., uerfis.

X spis. saldu

-er

Nu'č 12, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyhotovení o formování žvácce

"rečes."

(2)

er NuC 11, 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vykouzly' 'kouzelní'

X vykouzlena podle uzu

prv. vykouzly' ← vykouzluout

X vykouzly' ← vykouzluout

zřízení vykouzlena

viz PCP

-or Nuč 11, 144

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vysílač

Sp. - i -

er Nuč 11, 9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyučba

novota in. vyučování
přijímat shovívavě

ex Nuk^v 11, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zabarovati - dávat' bezúčelných znamení'

l. dávat' zbytková znamení'

er. N. Č. 11, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

základna

[Řád byl vydán na 2-ně čl. 2 a 3. řad.
ze dne ...]

spř. podle zákona

er. Nuč. 11, 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zaluhovati

germ.

-07 Nuč^v 12,80

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zásadně

přeloženo z něm. grundsätzlich
potřebně!

"nelze schvalovat způsob, kterým se ho dnes užívá"
'důsledně podle zásad' → 'nikdy, vždycky'
< z-e ne~~z~~ > tj. vůbec

-er NuC 12, 46

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM.

zavazadela

opr. , slov. pra'dlo → pra'delna
snad by stacilo šatna

er NüC 10, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zavolati fúciinu & cěmu

MB³ : resp.

dues vřite' // dahi fúciinu & cěmu

- er

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zdržovati se Sdk
č. 'zbrácti čas'

podle sich aufhalten 'žiti, pobývati, dliti, měřiti'
bydleti

— ex Nuč 12, 154-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Železná dráha

Sp. - , fabriční

- ex Nuč 12, 154

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zodpovědnost

l. zodpovědnost

ex Nač 12, 79

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zřezobiti mušeu' Elidu
spr. mušibi Elid

er Nač 11, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zřetelém

< rozfocet uemnu přisakovati zřetelém & věcným jobičbám
částem ... >

Spr - se zřetelém $\mathbb{Z}^3$ na $\mathbb{Y}$
vzhledem $\mathbb{Z}^3$ na $\mathbb{Y}$

= číselní co se vzhledem obráceným & číselu
pohledem

- or NuC¹² 12, 123

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vlastní jména

Trdvačič v LN připomíná Petar // Petr
Rušomberso // — berš

Pexov // Pexov

Štrauberš // — berš

„neměňte slovenských jmen zřetelným překladem, i když se
naše to zda' pohodlně uislo vše“

K. E. NR 22, 291
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- si u nevst. kdjmen
jaksi, edesi, cosi, jady'si
zmenstvodni'

↳ pifadl va's jady'si sterb >

↳ cosi zvladstviho va's jady'si zuepohojovalo >

↳ v kvize va'm cosi chybelo, zdalo se va'm to jady'si
malo propacovane' >

Erban Led Nov 9/11 '32
cit. podle NR 16 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

abgebohrt & 1 Erben

ofoverseu!

Erben NR 27, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

akcentovati fact

"efektujici" místo výrazu domáček

Urban NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

acceptovatí stavovské družky

„efektivní“ ues přijmout

Urban NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

amt

Na plus befehl sil do amtu >

zabavený gerun. Sviti, dojam venicene' a rozmarne'
zabavz

Eibau NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

áncuř

↳ může si lástkovat koupit nový áncuř

zaměruť žem. Světli „dojmu neucene' a rozmarne'
zábravy“

Seban NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aplérovat

lid. germanismus

Exbau NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ausflug

zakusky' Germ. Evily a dojem neuceno' a rozmanne' zabavy 7

Erkän NR 21, 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

befe'l

Lu pto befel sel do amtu >

zakusni' Geru. Evili i dojmu ^{neucene'a} rozmaru
zakary

Erban NR 27, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

borný rosnost

„osluvěfi“¹⁴ uz omezenost

Urban NR 21, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

auslág

lid. geru.

Erban NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři
přicházejí v úvalu

nečes.

K. F. NR 23, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

často

J. Háseš v LN 30/6 '39: slyšíme často
je frý germ. místo slycháme

obojí správné, významový rozdíl
"zvláště když v talone větě spíše zdůrazňuje
možnosti jednobližší děje a krátkost intervalu
mezi nimi"

vzpomínáme si na va's často

X vzpomenu si na va's často

"vypovídáme krátkost druzičkové, bleskové
vzpomínky na rozdíl od plyulejšího a del-
šího vzpomínání"

Jeb.-Gill II, 229: X přibývá mi hlava nebolí
X od uhlčeni jazě nebolina!

"v druhém příkladě se opětovanoš děje zvláště zdůrazňuje,
kdežto v prvé se jen uhlčery přifouše" K.E. NR 23, 27

Haluzice

Smrž, Charvát, Mikbauer chvále!
E. Svoboda: návrh. m. autostrada

K. E. NŘ 25, 28

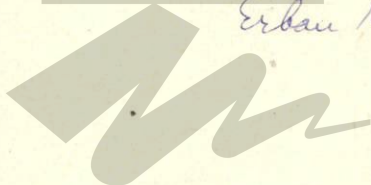
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dávati + inf.

< budelnost verze dáva' zafomenanti na
prosodické' odchylky (Keltovisova) >

nerp -

Erbau NR 20, 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo
v čísle 2

učes.

K.E. NR 23, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dynamismus, dynamizace

„zaměrná úprava za slova přeměti“

F. Kroutek (Přítomnost 13, 805): „Dynamismus čes. je moderní
výraz pro zastaralé slovo čitivost. Dnes už nem. čitivost
stabilitu, jen pro stabilitu dynamizaci“

Urban AV 27, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

excrements

tabu

Urban NR 21, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fajr, fajrový

lid. germ.

Exban NŘ 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fakt
<accentujeme fakt>

"efektivnější" už výraz domaker'

Urban NR 21, 5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

forota

lid. geran.

Einbau NE 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

gastspiel

↳ vyšla si na gastspiel ↗

zámerne! form. Evid. "dojem nemcene" a rozmarne "zábery"

Erban NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

gázmárka

lid. gerun.

Exbat NĚ 27, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

glajchřaltovat

ofourzemí

Erban NR 21, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

glazny

lid. soum.

Urban NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

handlitz

Opovzemi

Urban NR 21, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

individualni

u lektorisovni

mez.

Urban NR 20, 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli (ze), - li

145

Sdružovala-li do udávání moravská 'Ostrava pod leantim'ovou
vedeníu představitelů různých generací a ideových skupin,
vystupuje nyní do popředí 'Jáva' → a, avšak, ale, ede to

Jestliže čs. vláda se rozhodla opustit zásadu, na které
stavěla svou politiku od r. 1934, uvědomuje si při tom [dnes]
svou odpovědnost ... → a, ale

146

"fiskálně nesměle a nebezpečně vnašují do děje trochu nejistoty o tom,
zda se skutečně stane vůbec stane"

"zdrženlivost v 'sudbách', 'srovnání' 'mířovní', 'jízda' 'pochybnosti' "

význam: < jestliže jst se u nás M. D. 'poddávali' ... >

"význam našich spojů se tu značně, 'Elesl'"

147

"zvrhá se v manýru a fražovitost, v slobovou bezradnost, nedbalost,
nebo neschopnost", "znenáhu"

Slyšela má 'sice' právo na takové 'prohlašování', ale má 'zachovat'
"střídmost a opatrnost"

148

hl. vlivem franc. 's' franc. 'tli' (hl. britici a lit. historici)
u lidí, kteří hodně 'Orban, Oně, uslování' 'spíše' 'přes', '148', 'li'

Erbán

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kaucelajfax

opovzdení

Einbau NR 27, 17

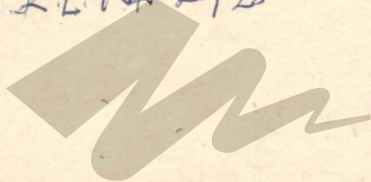
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knasovida

Fr. Götz doporučení estetika

Alb. Pražák chvála čes. slovo

~~K. E. NR. 25, 28~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krift

lid. germ.

Erban NR 21, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

knížka r lid. věd: 'dovednost' X umění

Exemplar NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kválita

us'dm' slovo

Erban Lid Nov 9/ 32
cit. podle NR 16 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kvalitní

úsd. slovo

< oblé, Eravata, Loband >

Erban Lid Nov 9/1 732

cit. foelle NR 16 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lajstnout

↳ může si lajstnout koupit nový áncu!& >

Zároveň (germ. Svili. „dojmu nemocene“ a
rozumné zábrav“

Erben NR 27, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lastmotor

germ., lze snadno nahradit výrazem domovním

Erbau NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lípovat

lid. germ.

Exbau NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Minimalist

X nejmenší

Erben NR 21, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

možno + inf.

↳ tu možno píti mléko >

"je blahovost se vyhybat slne koupit"

K. E. NR^v 23 191

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obdržeti

190 „výrazová bezradnost“

u vás : u vás koupíte
u nás dostanete

„právě v té neurčitosti a nejistoti našli si
někteří lidé vtip obchodníků vyjadřování“

191 „je bláznovost se vyhybat slovu koupit“

MORAVSKÉ K. F. NR 23
ZEMSKÉ
MUZEUM

odviseti od očka
za —
měs.

K.E. NŘ 23, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

obhledu²

reces.

K. E. NR 23, 223
[reban]

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

passé

↳ Tato úvaha je již vlastně dnes nečaroví, „fame“ a
ofozděna' ... >

zgt.

Erban NR 21, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fissoir

Tabu

Einbau NR 21, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

poděsání

podle účelů

čes. i v. h. = m. p.

Urban NR 29, 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

(po) užívatí co

sp. - číslo

K.E. NR 23, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

proces

X pochod "příliš souvisí s pochodováním"
Erbau NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

promptně < foliované peníze promptně >
"osluvnější" než rychle, brzo

Erban NR 21, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rajz

přijde na rajz

železný' gemm. Emili "dojmu uměcence' a rozmanité záloh"
~~aktualizace~~

Urban NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kaizovat

Salmovy' Geru. "Evli' "dojmu nemcene' a rozmarne' zabavy"

Evban NR 21, 5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

negroualci'

X krajový, krajinský

Urban NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

recht
mítí recht x mítí pravdu

↳ prá pravdu mám a ty máš „recht“! (machar) >

Erban NR 21, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Holace

↳ v kasí večerní 4-1 >
neefektivnější než vystávk

Exibau NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sto procent, sto procentů
"číslná přístera slova"
ale vybratelo se z obchodu
přechovalo se do života veřejného a franche

~~1111~~
K. Urban LN 9/1 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stoprocentní

94 „korundické slovo“
„v ulně šivé slavi orgo“

< zmluvy film, vítězství, naději na vzhru, šena, johádra ... >

s-ě jisté

„slovo umohoracne, ulhane a nepisne“

95 nejen v novinách, ale i v beletrii

Erben Lid Nov 9/1 732
cit. podle NR 16 94-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

suita

zbyš. in. předvod, družina

Exhan N12 21, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Krajberaj

Opovzdemi'

Einbau NR 21, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stychproba

germ, lze snadno uáknadit výtarem domácím

Erban NR 21, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šuft

opozdem'

Einbau NR 27, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fändler

Opovzení

Einbau NR 21,57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

textilní dělnictvo, textiláři

„modernější“ učň. řádlaři

Urban NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

typ
německé slovo

< typem vašeho vakuového daru je šuha >
ne zvolte si šuhu za svůj obvyklý dar

Arban Lid Nov 9/1 '32

cit. podle NR 16 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

typografie

us'dnu' slovo

Urban Lid Nov 9/1 '32
cit. podle NR 16 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

typovat

us'dnu' slov
typovat z'ly

u. seradit // ucit je fockle schopnost

Erbau Lid Nov 9/ '32

cit. fockle NR 16 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

úbor

na úbor < čistého přízvuku > (historická).

nesfr.

Erben NR 20, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

věřit na co
nečes.

K-E. NR 23, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

wasserdicht

naše lázeň, genu.

Pro snadno uhradit výstavu domovním

Exban NR 21, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zabímco

neakne uživat' jím ve veřejném čas.

nenaléžíte us. šdežto

< On byl pochválen, zabímco jím jím hl' potrestán. >

Erbau NR 21, 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Erben, K. J.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jist + karta.

mit. geom. Gen.

Erben, Obzov 1855, 385

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nic

ovčič

zapora Erbenova,
foukade to ani za gerun.

Erben vyžaduje mi ne:

< Pivlastek bud' se srovnava' faldem s jinem
určeným bud' ne (oder nicht) Ha # >

" podle správnějšího spis-u by mělo býti:
bud' nic, anebo bud' nesrovnava'"

Obzor 1855, 385
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

voliti + inits.

overit

Hatt. kapit. proti Erbenovi (S 32, 3)
Skladba?

HB 237

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ex. V.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ertl, Václav

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jevy

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. m. subst. v atributu

97 " v slovan. j-ih vůbec a také v církevní je silná, skoro zvelučá sušba
vyjadřovati prvky (nerozvitý) prvotně, tvarem shodného jmena
přidavného

v nové spis. cír. vinnou jednotlivců, nedost celý církevní, hříšit se
často a mnoho proti této slovan. zálibě ve jm. přidavného "
bylo by ~~mož~~ výstišlejší opozicí, chití přání seti jmeny, stě. do ja
vývojového

oach, lovali se již předkladateli ~~de~~ Bible Evralice'

< veselí choditve' → nedost srdce >

98 v stě. volatve' adj. pravn. -ni (-ny), -ov', -oo'sh' široč, významu přifon
< hršny' člověk, dím; h-e fenise, váhy ... >

99 zúřovani' a fine' významově, smýsl, diferenciaci a významu
< tesat sameuny' = šat šat' Eakuan >

vyvoj & diferenciaci: < služba chrámová' X posvěcení chrámu >

97 " přelostku nerhodného, např. geniti vniho, vniha' se volatve' tam. Edě se přelost-
kam pojem, vyjadřují jmenem podstatným, podstatně doplňují, nebo vyplývají
např. ... stlač z listi' (čeho se bítí?); ... - přelostku shodně, &
adjektivním, např. tomu dáva se spise přidavost v távoru přifaduh,
Edě se pojem salitouti vni' přelostkem jmu zavne' vniče, např. ... socha -

100

jeu budene

Ady. m. subst. v abilitatu

řada obozova' m. obozu

— ENR 81 173 (A. Pocháček)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. - jmenné tvary

Erhl Ertruzje u Bařanta: jon rovnoběžny, fotožny, řolny,
je gladna, záporná, protivna, jon úměrný, souměrný,
netážny a nestlačitelny, učity

Ε NR 2, 78, 202 (O)

Erhl Ertruzje v fieklače: oči veličy, Eulaty, vlay cěny,
paře svíčy

Ε. NR 5, 16 (T)

nadměrné: proti chůdny, shodny, osudny, činnó, radostna
bezvýznamny, rovna a lehka

Ε. NR 6, 119 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

" Užívá-li se jmených tvarů adjectivních přes míru ... je to
stropenost a se stanoviskem ustálené fraxe sformované chyba. Chyba
je však také neuzítvati jmených tvarů tam, kde si spis. jazyk

Adj. - jmenno tvaru

"někdejší" brusičská uavie v užívání jmenných tvarů
adjectivních

závisla, nutný, citelný, totožný

- e NR 6, 17 (0)

je výhodna, husta, je nutna, důležitá

- e NR 7, 210-1 (Op.)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. v doplnění - jmenové tvar

295 složený tvar - vlastnosti trvalá (habituelní) X je zdravý
X jmenový tvar - přechodná X je zdrav-

svadit významu patrný zvl. na přičetě typické

ta druhá slova v obra zarděna X — a

296

při podání té věci u jiná adj. část v tvaru složeném
u věci běží zpravidla o vlastnosti trvalé

<svat je přehá>

list NR 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. v doplnku u slova žiti

297

je-li inf. závislý na slove stati ma' při sobě předmět v dat.
anebo i v jiném pádě (sluší se k tomu, nutiti k tomu,
je doplňkové adj. v instr.

↳ to mi brání žiti spolozněným

298

je-li v doplňku příděti trp. uelha instr., ale celá věta
↳ i mně sluší, ačli se užívá

ve všech ostatních případech suver. čes. tvar nominativní,
Evlařte je-li formy tvar je

↳ odt. žate žiti větem dane slova

ale i zde se sluší Chci's věstku byť, již v tom je

ZEMSKÉ

MUSEUM

instr. lze považovat za doplňkový tvar adj. při inf. věbec
vyloupení (věch) byť - stati se

Exh. NR 6,

Adj. z přechod. žít.

„ty znamenají vždycky součinnost“

nespr.: < celá skupina, dítě napíjí nečistoty každé,
běže na sebe každé předměti >
spr. - žena dříve měla

nespr.: < došlo k provedení projektu, tak dlouho zaměstná-
vajíctho myslí všech >

spr. - plán, žena tak dlouho zaměstnával

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

— l. NR 7, 215-6 (Op)

Adjektivizovaný přechodník minul.

fršedši, l. fršy'

nastavši, l. nastaly'

vyspavši se, l. vyspaly'

vylétavši, l. vylétly'

E. NR 5, 152 (Tšp)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adv. m. adj.

↳ stojan se musí sestavit obzvláště volutně,
spr. volutně >

— CNR 6, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Oldo. u. zjednění uadvobratních

"dán modě" "strojené"

"nemí logické" "části ani stylisticky vhodné"

<oblouk zdobi' chocholovité palma,

l. jako chochol >

<její slaby' sít zburcoval sinané odemní tabule

l. tabule, př. zsinaly >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

WR 8, 15 (17)

Adv. uč. komparativní vyjadřena' shod. substantiv. doplněna
u- jako

"křivost výrazu" "nědy až & nerozumitelnosti"

[zachna, jíž se ztápe' & ziti', lod' bědna' vps'
a v hloub se ríti']

Š. NR 6, 273 (Klasť)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Attr. adj. u. ueshod. subst.

arch.

- hrot štětce u. štětce

- hrot štětce pod nosem u. štětce pod nosem

- jezadí vozové u. vozové

- ložna vozová u. vozová

- okružní odstředky u. odstředky okružní

- p. NR 8, 14 (T_{Fr})

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dok. slso m. nedoř.

< finanční orgány jsou oprávněny vstoupiti do provozoven,
l. vstupovati >

< podnikatelé jsou povinni jim podati všechna vysvětlení,
l. podávati >

E. NR 5, 280 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Doplňeš substantivní složený
místo instrumentální // výraz složených
"spojené a uces." zlozve básn. sloh

↳ startuelo dne Erate věnciku vaš
sp. Eratem // za Erate >

S. NŘ 6, 243 (klasť)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Doplňo k. adv. wic.
pok. zuel čist, sp. čiste

E. NR 5, 16 (T)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Doplňková konstrukce u. přechod.

< nesouvislá s uiterným orgánem j-ovým, skříň [mléčnice],
svíčka, dusa (klavír) >

sp. jsouc ~~nesouvislá~~ // nemajíč spojivosti

E. NR 6, 57-58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Fut. ve funkci ^{modální} pravděpodobnosti

bude to asi pravda

KLA: resp.

NR 3, 191: blud

E NR 7, 277-8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. masl. - úv

archaismus

< zářez a dráta >

- p. NR 8, 14 (TFF)

v gen. palackého ještě běžné - úv
z prave dobytka s-ú vyměl

- LNT 8, 170

Tvar mužův živou jen u s-ú malých kofe brusů než
skutečného j-á vlivem výluč. teorie, že se jím zamezuje
f. 20. liát např. mužův a žen, ac tu v skutečnosti
záduch liátu není

f. 170

Gen.

48 morbus genitorius v 80. l.
48 rozděl, škiny' citit stary' Cich meri vraz fođej ruz a fođis list,
vymizel z uarcho fovedoun'
neruzylne' fođury fođisit tu genitiv, vedou e chladu u šoves,
e uichš' lyl pivovalne ad. (fođati, fođofiti)

Genl Ču' 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. Kouřil:

„strojené“, někdy i „fodivné“

< pevnost dvojdílných spojů je o něco menší
spojů jednodílných, ~~čímž~~ než pevnost >

— 6 NR 6, 19 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. Qualitatis
nad měru

„wódní srovnost“

(4)

< fo zahradaře divožky travou a cypřišů >
< jale' wólně' b'coměrnost' j'au ti lidé' >

— e NR 8, 15 (TF)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen-zápor.

veklade se často při neubrání zájmench

< snad & to neapral (Ertl) >

sr. Geb-Ertl II, 155; NR 2, 127, 220;

Vondráč & Vostl Gr II, 339

[E] NR 4, 127

u Hlaviny často aluz., "přidržuje se locede spíše fraz. usu,

< není le' rozumu, neciní ^{fonem. čenob,} své věci, jak tvrdí Bartoš (Másl 227) >
známou, nemají' snad nejistou společenou

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

E. NR 6, 53

Gen. zpr. u sba Gti

Škrtěch doporučení u-gen. <v celé doli není fitná voda> (86)

sfr-ji <nein fitne vody>

E. NR 10 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. zapor. u sls. podmetoných

<ani sborníků, ani věstovic na nich se nená-
ležalo, sp. nov. >

E. NR 2, 18, 300 (B)

<vestaci' u' casu (sborník) >, sp. cas

E. NR 10 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. zápor. u sls. podnět.

ničeho < jen aby ji' ničeho neušlo, spr. nic >
E. NR 2, 18, 300 (B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. zápor.
arch.

< jeho dcera uesmi' opustiti vozu >
< nevidel jsem těchto dveří nikdy otevřených >
- l. NR 8, 14 (T. Fr.)

„dobru“ oči. spíše i zry' jazyk přestali důsledně
zápor-jemství už dávno užívat.
- l. NR 8, 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. zápor. u sls předmět.
ničeho

< ničeho předmět tam nezařijeme, sp. nic >
E. NR 2, 18, 300 (B)

40

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hřít

Entl se vyskubá jeho odstranování

← bojov a rozforu →

v druhém čís. tam žádný hřít není

E. NR 2, 18, 300 (B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Hiat

Hlavice, vyplůnky paprový hiat papírovou Encos Lou
<rozhlediv a širších obzoru>

 F. NR. 6, 45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Inf. fo odraz. zdjm.

< beži o to gravne uloviti >

KLA odsoudil

NR: blud

5,2

E. NR 7, 277

< nejsem s to jej přesvědčiti >

KLA: nepr.

NR 5,1

: blud

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

+ 278

Inf. po odrazovce rájmu. ten

podle vašeho chyb. < pamatuj na to, přijete bez domů >
m. < aby šel bez domů >
a dovoloval se Zub.

Zub. však přijal^u inf. i veta s aby (NR 5, 2)
E. NR 10, 25-26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Inf-ti

úřad dobrých autorů si vyměnil dublety -ti//t

Entl Čl. 14-15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Instr. předřad. u adj. při brti

4 v' škole s spisovností

< složky jsou sledování u. zafixování >

NR 2, 18, 202(0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Instr. doplňkový

312 "v dnešním j-e, zvláště lužické, instr. doplňkový vykládá cílem dále tím více nominativ a slibují státi se pádem doplňkovým far excellence"

Vondrák (Vergl. Gramm. II, 357): Glosse y uarmé tomuto přičině instrumentální teoreticky brávit

313 Entel: "pokládám právě naopak za povinnost j-ové teorie, aby tyto pozdily [= mezi nom. a instr.] objasněvala a v praxi j-ové bránila"
neuzívat instr. podle učené s učením dříve

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Entel NR 6

Juste-doplnění (přidání) subst.

< vytvoření City je přirozený výraz u všech milionových
měst > l. nov.

arg: jádrem doplnění jest větvi subst, vybrán jeho ady.
přiblastěn navlečený na subst. málo obrazné a točivý
jeu formální ?

- E. N. 7, 277 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Justič. u komp. ve výz. úřady

starší desítky, spr. o deset let

E. NR 5, 152 (TŠM)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kondicionál fréz. u. fréz.

← jak snadná byla by těžká oprava (Hlavinka), sp. byla by
byla →

 E. NR 6, 53

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Konjugace - vz. fré

vulgárnímy: sevráou, uzavřou

6fr. -rou

-l. NR 6, 17 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Negace

Britni's prvažnji razor ve nete - Erloud

< co vřecko kařime spis-ku dobre vezmi >
za podezřelý

Ertl za spr.

v. Geb - Ertl II, 238; NR 3, 254;

Zub Setie 5, 6

[E] NR 4, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nominální vyjadřování

kečes. a neslovan. jest i celkově než, formulace, vyjadřování a stilistování tohoto zájmu, ovšem významně germanizující, sledou k vyjadřování nominálnímu na újmu slovesného (tak typicky rodušně na fi. fr. moderní angličtině), který stlačuje dso frázou na pouhou formální výplň větového schématu.

F. NR 5, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Komunální zprávy

ani u nás. vliv a vliv úřed. cestiny

„nečinnost, tuhost a abstraktnost“

< přeléhání vída je dokonale, l. vída dokonale přeloha >

< na tabelech má se pracovat: jen za jejich vypnutího
stavu, ~~ji~~ jen jsou-li vyprázdně >

- l. NR 6, 22 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koum. u. Gen. zápor.

užla schůze, ve Stře...
užla schůze, ve Stře...

sp. užla schůze

E. NR 6,119 (OH)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Opatování předlož

zpráva Seb. v j-e státním a v j-e lidu
zejména když je zájm. ten následuje vše, oba
s tím se všim, přes to přes všechno
také na mor.

v fraž. čv. " se toho nedbať
"Hlavinka : o tom všem, do toho všeho

E. NR 6, 54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Part-pas.

KLA 12 učí: Zdrčení jrouce oznamujeme

E. : 81. - i bez jrouce

svov. řekl fotošou
švoldal popuzen

E. NR 7, 276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Part. fas. v platnosti doplňové
"nášle"

< Průt nasazená a zlomená za červeného zářku
vráží jemnější zrnko než látkové za studena >

F. NR 3, '19, 52-53 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Part. pasív. v dohlídové fundici:

"strojenost", l. veta nebo předchodní

↳ tak vyříděn celý plán, který využívá, prodloužil
který do Střelovic

Sp. hv. // za uloučen

— ENR 7, 212 (OP)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Plaszkampferfe l'tum
arch.

<pejz jiam gl formal>

— l NR 8, 14 (T Fr)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Préferitum na věti čarove'
jde-li o děj myšleny' v budoucnuost'
nečes.

↳ soudcové z povolání pozbyvají svého úřadu, jakmile
přestali být členy nejvyššího soudu,
jež jakmile přestanou >

E. NR 7, 148 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přechod. bud. u-u-u.

< jich vidce nehlesna fancit kol ucho bazi vyfni slozky >
sfr-nehlesnur

E. NR 5, 14 (T)

< vstava sblizel se >

< zpivali, zacnuvse a slozice
kazy' svou sipru >

E. NR 5, 152 (T_{Sp})

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přechod. univ.

u. přechod. bud.

↳ dosadivše hodnotu ... , obdrželme,
spr. dosadivce >

ε NR 2, '18, 203 (O)

↳ soud & ma'raditi, slyšev dříve generálního prokurátora,
spr. vylučna >

ε. NR. 7, 148 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přechylování

- 8 H. Hamis doporučuje ponechat bez změny uměl. jména Henry Pickford
9 přechylovat s čís. úžas, saji. u Vichl (Cora Bernhardtová)
10 nejde o žádné souolení, sr. Saldar Werke nebo bratr Goucourtové
12 "parť si vytvořil tyto soucově a tyto formy foto, alychom si do něj léže
a nepřetáčí kroumeli

E[1911] NR 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovesní jmenné vyjadřování

„necísly^v nešvar, rozkládati významový obsah slova
na verbální jmeno (podstatné u přídavné) a for-
mální slovo (učiniti, vyčísati, státi se, děti se a p.)“

E. NR 7, 146(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoled v básních
v básnických předkladech

243 básníci se tu dozadují básnické licence

244 " předkládat a volat se uměním, škola není
záležitostí lásky; u nás je přirozený, my máme rádi ve
školách s daným rytmem básně patří také k tomu
umění a jen ten je místo v předkládati, kdo i to dovede."

předklad: tuhá pravidla franc. slovoledu

" útržky našich předkladatelů na čes. slovoledu se nedají
sváděti na tech. obzvy umění předkladatelů; "

" buď nedostatek joveho citu nebo nedostatek fele
nebo nedostatek umění "

E. NR 6, 244 (Kleš)

Slovesed - fořadi' jmen

- 122 podnet: olánek Jg. Herrmanna, stary' obhajuci fořadi' Ernest. ju. +
133 Ertl souhlasí, důvod: historický, tradiční fořimenní'
134 dědičnost fořimenní' městan. u nás od stol. 16.-17.
135 skutečná fořimenní' teprve faktem josefinským 1786
136 "ustálena j-ova' forma
139 " výrazy zabavěné, a tím i přivoučeno j-ě, se tabuou dozadu, výrazy
měně zabavěné nebo známe' a proto měně přivoučeno' dopředu"
141 fořadi' fořimenní' + jmen v ahead. seznamu je past. ché'
s j-em nemá co dělat

V. Ertl Nč 8, 227

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoled - postavení zájmenů a atributů

zřet. postojice :

< dovážejí-li se předměty zto >

< obchodní přizady zto >

< obsah a forma jejich >

E. NR 5, 283(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sloudek - antefoze bohatěji rozvítilo atributu

nem. vliv

< průměr 8 vtažování učeného kabele >

< vegetace dřeva kazičích hub >

- l. NR 6,23(0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovakod - odtržení rolat. zájmu. od uctováního jmelka

< moje šitice nebudou labodnější, za jejichž
dotek se tetelíš >

— c. NR 8, 16 (TF)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovesná oddělení
jedenáctá

KLA : sp. paděná jeden

NR 6, 41 : blud

E. NR 7, 278

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoled - frázolny

Estl, NF 8,

258 „frázolny stavaji ve vete vubec bud' hrad za prvni
frázolny členem vety anebo za vyrazem spojovacim
(spojkou, umístěnou odd.) mimo a, ale, avšak, i“

261 nejprveji u Jir, Halpa a zejm. Havlicke
dost casto se odchyluje Cech
nejinde ji odchylky jsou frázolny spojovacim vyrazem

262 frázolny se snizuje s touto vraz
Zimund, MB 1887 frázolny stavem'fo spoj' vyrazem

263 malo odchylky i v hlavni vetach zacitajicich vvozovaci členem
nefrázolny nebo dale frázolny
Z fotom se obraci v skladnost LowLab >

266 fo jednolocny vchlen člen
frázolny stavem' hrad za vety u Jir, Halpa, Havl, Uer, Maslana
konovaha pripadi „za vety“ a „za dalsim členem“ u nem. prais
frázolny pripadi „u“ u Cecha

267 vliv vplne teorie gramat. (od 60. let): se za slo (Zim, MB)
podobne fo jednolocny vchlen členem, ale prvni pripadi
mikroulova za na kichl miste vztiska

Shovrled - přelomky

tak mění se, spr. tak se mění

aby bez vlastního přičinění stal se, spr. aby se

E. NR 5, 218 (Op)

< dan platí se >

< dovolení toto může se dati >

E. NR 5, 284 (A)

Bartoš Rud 1892 spr. pravidlo

Hlavice proti tomu hrěší, spr. ^{pro} vydání rozložilo se >

ZEMSKÉ MUZEUM
MORAVSKÉ
spr. ještě nedávno vytěl mi >

sluhu svého užil jsem >

„přirozený rytmus řeči“

E. NR 6, 55

Slovoled - príklad v poezii

"Zabrá-li veľa dva verše alebo prísahuje-li z verše do verše
a je-li ted metriclou fausou rozdelená ve dvě části,
miva tato pauza v li básni^{ku} dbeľu spárujeľ fortavení
enrlitiš ... tenž^u učineľ na fortavení príkladž jako
pauza firrozená"

doulad z Alex, Leg Kat, Machy, Erbena
básniži dvesni židaji uafurton volnost
v Alex jen 2% odchleľ, Leg Pro 7%, Sat Kem 2%,
Leg Kat 7% NR 1/2% atd.
Machakuj 15% Erbenujt 10%

Erll NR 8, 306

Slovesed - sloveso na koncí věty

"hluboce vřítý' rýtmický' spád rím. slohu"

urč. slova, infinitivy, participia se přisouvají na koncí věty

< jednáním, které jen přechodně fo dobu krátki'
jednoduchého rýmů v futurálních činnostech provozují >

< jest v tomto případě jovičen zvýšení to zvláště
učebati >

č. NR 5, 284 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoled - slo na souci vet, roju - vedl

" Slo, Ebra' v hlavich vetach uvaji' platnost pouhé' sfony, jave se na
vetach vedlejších problem závažnejším, tvorice fatnie plnostrannou součast.
složeneho při sudru psychologického
vet, vedlejší. Ebra' jrouce z valné části jen věhnutí ofity pojmu, skládají
na slo, jachto uonke jctnot, celibo vzru, věh' věhu, než jason mibá
slo urc. ve vetach hlavich. Entl, o fortavem' joducte fo členech úvodních,
NR 1, 117, 137 ?

" U j-e Valacého se jiva tento vliv [mechanizovaného slovoledu]
jredensím tímu zjísobem, že spisovatel, podlehaje beedě jímsem
cily sfoni latinsko-vehucích, odsouva ueridra ve vetach
vedl. slo urc. na souci vet "
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
<na frézvedy, ja z sítné mörto s be' strany charávního ludo >
Entl, t. 201

Slovoled - přisunutí subjektu z vedl. věty do hlavní

[hlídka, aby nezabloudila, znamenala si cestu (šerátek)]

sp. aby hlídka nezabloudila, ...

// aby nezabloudila, znamenala si hlídka

E. NR 10 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sebst. - typ Boleslav

Jebauer obusil gen. z Boleslavě (1890) m. 2 Boleslavě.
Luzni tvar vedle z dalsi chybe: v Boleslavě v

Ext. 11 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst - typ 2006

s měřnou soustavou na souci
"výlučková teorie"

celk ^v 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. verb. s reflexivem

šitím se *Erstantov*, spr. ~~X~~ E. NR 5, 217 (Op.)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst-verb. + se

probuzem' se, usídleni' se, šířem' se

sp. ~~se~~

 l. AR 7, 211 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. v doplněni

300 " při doplněni substantivním se umohem čarěji a silněji projevy
subjektivnost projevu
Otec je vdovec > Konstatování ~~stapou~~

X Otec je dvě léta vdovcem > vědomí kontrastu

301 má-li subst. význam Evaluativní (blíží se adjektivu, jaký?)
bývá zřev. v nom.
doplněni bývá subst. s fráz. (obz. málo obrazné)
> Ta knálovka dcera gja janna velmi Erašná Erb >

302 schopnost, zřevnost, pětou z učite fráci
> kepru zádny zloděj Erb >

303 > Koap nemí dobro zádce >

sami, jeden, jediný, celý + subst. - platnost adj.
> Poledně gja sama vysita' gylra Paris >

304 má-li subst. povahu substantivní (čelo z co z?)
zřev. podstatné, trvalé, obecné platné - nom.
křtožní > Ta páni je moze babičča něni >
zadržování pod pojem síst', definování
> Ves je živočich >

Subst. ve funkci doplňkové
strojenosti u. uelz nebo pŕechodnku

< [Smičkov] ještě r. 1785 malá vesnice o 60 pop.
cístech, 1836 již facit se strojnásobit >
l. ještě r. 1785 žl malou vesnicí

- C NR 7, 212 (Of)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Selbst. v. doplnění

311 Lute. G'va' ueddy z formativní divodni
8de G' septretly nom. podmet. s nom. doplu-Engler
< Co svet svetem bude >

312 předchazi-li doplně podmet
< radiemž chitelen poesie Homelovy G' prof. Meisner >
Ertl NR 6.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. verb.

Škriček odsoudil, při se. Sladkou chybne místo inf. dva určitelsko,
něby nebo předlož.

"To znamená ovšem vyprávěním nevinného podř. jan. slusného,
přobírá přejadu, zde by se jednalo z těch čtyř způsobů se dalo
místo toho užití, vůbec není"

[V.] E¹⁰ N. R. 10 273

'26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Substantivizované' adj. mask.
dělníka

Na X. čl. vydání zatykač. Dobýň' čl. poslední záměšků
spr. dobčeny' // jmenovany' // něccny' dělní

E. NR 10 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Substantivizovaná adj. neutri.

slabové v bledomodrém, spr. bledomodro oděmí

E. NR 5, 154 (Tšp)

z něm. fochazi / Hlavinka záliba ve zpodobněném
"uvívání" adj. "

< tak jsem si německé převaďel na svůj rodný jazyk,
spr. něm. výklady >

< z uvedeného vidět, spr. z toho, co bylo uvedeno >

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

E. NR 6, 58 (Hlavinka)

< najdeme tak mnoho, jež stojí za focus,

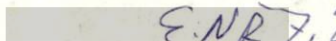
spr. mnohou věc // mnohé věci > E. NR 6, 121 (Op)

Vid nedob. u. dož.

Gradany!

KL A 38: spr. u-

E-háje!

 E.NR 7, 273

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vokalizace

„Sketba této básn. školy“ (ze klášter)
dohledanti se, rozchvěna

E. NR 6, 247 (klášter)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vokalizace předložek

4 Hlavičky z „praž. okřídlený“ :
ze Steheho, ve Skudku, ve sloue, ve druhé Hádě
aj.

neobyčle trans, neokalizované E. NR 6/54
4 Klast. ✓ „Elebba této básnické školy“
z všech, s všemi, nad vši, vcti.
t. 241 (Klast)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zajmeno osobu' - jeho foliovanu' ze strachu před

Germanismem

↳ (Raissa) shýbla se, aby čelem nenarazila a vnikla jsem
zavít do tajuplné mesity > spr. ja'

- l. NR 8, 15 (TF)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zájmu. ukaz. - fotlačovalus ze strachu před germanizacemi

< [red] >, již slunce zlatí měrou, padou se sblávní >
li ~~fr~~ tou měrou, jak

< co sejde!, sp. na tom >

- ENR 8, 16 (T Fr)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zengma

u klavírů: na úvod a základ do této části položíme
blíže se tím zabýváme nebo dokonce pochýbovat
může být jen diletant
v jasně ~~čitém~~ vztahu a spoji s uhlavíem

E. NR 6, 58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zezna fiedlozda

fied alebo fii ohlaseni^{tu}

sp. fied ohlasenim alebo fo nim

E. NR 7, 149 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zengma předložek

řed a za spojku , spo. řed spojku a za ni'
odols a pod řádem odols řádu a pod níku

— l. NR 6, 18 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

^{Zeměpisná}
Kompozita - vědecká a odborná spojení se stejným komponentem
resp. zpracování věm. typu

dvojvrst' žesti - a její měření (Havarda)
už Bartoš NR odruoval (dijó - a uatodopis, (18)
(mlado - a staročeské)

země - a dějepisné
E. NR 6, 55
[číslo]
E. NR 6, 118 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

č. 242, 243 + 244.

podle něm. X-Strahlen, D-Züße

A - sloupy

č. sloupy tvaru A

H - stojany

stojany v podobě H

U - železa

L

vn - vedení

nn -

resp.

[vpravo 'kafetka']

MAŘ VSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
19(0)
-20

Zřídav. před. přístom.

Šrašik radi' se mu zhybat, asi podle Elthy nad

↳ vojáď statečně bojující, l. etov' statečně bojují >
fobribue' adj. -šič
(provinivší' se)

E. NR 10. 243

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Afixy

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ba

v nové době vykačují' subj. dějová -ba subj. verb. často až neutrální"
"snad z neutrálního ostřechu před podst. jmény 'Lsojoni'
čítba, dílba, falba, tvorba, učba

Etik. NR 2, 118, 49

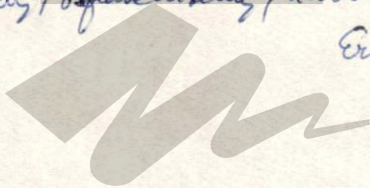
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- itelny'

slova jako spítelny', vesmeritelny' (spis. par. neodmítá', jsou stárá, věžná, ^{potřebná}
ale nepou spřávně tvořena (-i-telny')
slov uvořel zřídobeni ovšem netvořime a jim se pro jejich oděly kvost
"berdičúe focitovanou vyhybáme"
uafi: froneditelny', ospave ditelny', neobsazitelny' (NR 1, 17, 102)

Etik NR 2, 18, 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ny'

sp-ji -m' u cizích adj.

vertikální, horizontální, l. -m'

E. NR 3, 19, 51 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ný

archaizování u Zd. Bazanta m. -ní

stavební mechanika, centrální osa, síla normální,
osa ventrální ...

ε NR 2, '18, 201(0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Inf. -ti

úzus domutic normativ. uhlivnici, aby zavedla
dublety -ti || -t   hleděti || hledět

V. Ertl, Časové úvahy..., 54n.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

se u subst-verb.

často zlykáne: <chováni' se oceli za tepla >

<podporuje tvoření' se triliu >

 E. NR 3, '19, 51 (U)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Jednotlivosti

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a priori

zvl. m. už napřed

č. NR 6, 123 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a sice

sp. a to

- l. NR 6, 22 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a sice

sem- uad zwarz
sp. a to

- e NĚ 7214 (Op.)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

absolutně jistý!

c. zcela // naprosto

E. NR 3, 19, 51 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aby věta s dejem následný
nečes.

↳ chodil semo tamo, aby far uatle zarazil Svob,

špr-far // a far →

E. NR 5,154 / T_š

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aby následně

↳ učit Větanu utvořit velkou obrodu, aby opeť pokračovala
u Podbaly původním směrem >

germ. um

Spr - od učeb. // za učeb. pokračuje

- eNR 7, 214 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

adorovati Eolo

č. zbožňovati

E. NR 5, 154 (Tš.)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

agilnost

zšt. m. cílost

Σ. NR 6, 123 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ale slovně

vždycky ale jen tehdy, sfr. ale vždycky
// vždycky vsať

E. NR^V 7, 149/A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

am

arch. „oživená maminka“

< stáhla její, ani ukeřil o Evrope a ona proti ní
postavila Washington >

██████████ E. NR 5, 17 (T)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Amiž

u. i. Edyž // trība

Stemenar, amiž se u^veddo jelo fomoci dožadoval,
přetl se do všeho,

sp. i. Edyž se ne-

// trība se

E. NR 5, 154 (Tš)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž by

↳ vyvzl-li podnikatel předmět, aniž by jej zpracoval,
spr. nezpracovan ho // nezpracovaný >

↳ předměty..., aniž by byly dále zpracovány,
slouží předmětu používání
spr. nepotřebuje // bez uctí >

E. NR 5, 283(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

at - nebo

<at je den nebo noc >

Sbrásěn opravuje na či (5)

není nespr., sr. bud^ě - nebo, dolož. u Čel., Něm.

E. NR 10 274

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ak' na^y

nesfr. ve výsu. Dromé // vyjmajíc (šedá šedá)

E. NR 10 272

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

balništes verjuckes zivota (kurstl v Santě Lucii)

m. baluo // balnište^{4v}

Moravismus

„vznocneni' odforu o unanci, zhrnu prave v sobe fejdorativni
zakoneu vyznamu prifony - 1880 prubi ces - cste“

— ENR S, 175-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hati se před čim

KLA s opravu

E. : nem' v sondas . čes.

E. NR 7, 275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

barem před cihou
někt. členům je foderník z germ., Mařík² D
E. NR 10 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bedlivý na Soho
na bocha, něm.

uob. členáři mohou jovažovat za germ.
mařké² &

E. NR 70 15 (něm.)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bedrovati se v čem
< ve světe >

arch. u Maříka u. bledně se prohledati

 E. NR 10, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lehem cih
rozmluvy >

KLA : vespr.

NŘ 7, 71 : blad

E. NR 7, 277

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezdivokne

vespr., uvadi' uasku²

E. NR 10 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bernadety

vydržené farvo ta'sno medci

m. - most

E. NR 6, 241 (Klášt)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezohledný

nespr., uvaldi' uaslu²

E. NR 10 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

berodlady

resp. uvaldi masiv²

E. NR 10 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečně před čten

KL A 9 opravuje na čten

E. : rozdíl mezi b. před nepřítelům X b. zivobem

E-NR 7, 276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečně před Elym
< před zloději >

LOA 10 : raději Kohn²

E. : spr. arch.

E. NR 7, 274

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečnostní štědli

Sicherheitsnadel

sp. bezpečný // spínací

ENR 5, 153 (Tsp)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezplatnost

chybí u lesníka²

S. NR 10 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

berzpečet měst

Spr. mscitná města

E. NR 5, 153 (T. 4)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpodmínečně

<prospěch školy toho b-č vyřadí, spr. ualéčane
// nezřetě >

č. NR 6, 120 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez podmínek germ.

Sp. určité // jistojisté

— l. NR 6, 21 (D)

<mun' Gti b-ě zachování >

germ. unbedingt
Sp. chci co stůj

— l. NR 7, 214 (D)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezprostředně
s. přímou

< brněnské Ppisobí b. na uosmí >

ε NR 2, 18, 202 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpráchní bláznost

v b-i b-i peci jest dmychadlo, spr. hned vedle

// u same' pece

Č. NR 3, 19, 53 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

berzpoředelem'

b-i' majetek, spr. řízení'

E. NR 5, 218 (Op.)

germ. unmittelbar

b-i' škoda, spr. řízení'

E. NR 5, 286 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

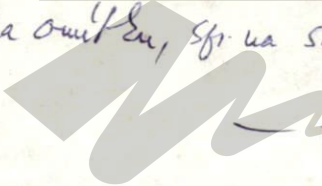

bezprostřední, -ě Germ.

b - i' stýš, sfi. přímý

v b - i' blízko štětce, sfi. u samých štětce

 // rovná vedle nich
položiti b - ě na omítce, sfi. na samou omítce

 NR 6, 21 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezdat

„zvláštnost uvození slovnice“⁴

— e. NR 7, 215 (Op.)

chybí u kardinála²

e. NR 10 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúčelný
čtyřlístek u Masšína²

E. NR 10 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezuhli'eaty'

nespr. , -aty' značí 'bojnost'

grom profomu

E. NR 3, 19, 51 (0)

sr. bezuhly', bezuhly'my', bezuhly'moz'

NR 3, 15J

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúporný
uj-ová nestvára

E. NR. 5, 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

beruhoavny
"j-ova' vestuira"

E. NĚ 5, 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezplatný
ve výz. 'bez platu'
j-ova' kvestura

E. NR 5, 282(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezústepný

uj-ová restaurová

E. NR 5, 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bežovat

epi-bežovat

E. NR 5, 151 (T₅)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bleskuvychy'

sp. — 0 —

ale i to je vlivem blitzschnell

E. NR 6, 118 (Op)

bleskuvychle

chybi u náska²

E. NR 10 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blíže formati:

LEA : nepr.

NR 3,143 : blud

E. NR 7, 277

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bodry'
chybi' u masina²

E. NR 10 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bohatý uáč

KLA 10 : spr. cílů

E. háje'

E. NR 7, 271-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bol

v dobove' ba'su. šole

č. NR 6, 241 (Klasif)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bowi

„rychlejší právo řádn. lidí“

m. -ře

E. NR 6, 241 (Klasik)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bráti Eomu v čem

LLA 10 : spr. bráti Eomu čeho

E. spr. 1. arch.

E. NR 7, 274

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratř. účast v čem
<no slavnosti>

Sp. míti fadil

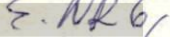
E. NR 5, 154 (T_{sp})

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brít

poet. u. obrú' // brítua
uč. brítky' < brúdky'

 E. NR 6, 247-2 (Klasb)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti s to + inf.

< z lákel, jež jsou s to vzdorovati >

«vazba sice odchylua' od fiv. usu spis., ale dnes už ta s zobec-
nělá', že se ulovu. teorii stěží' podati ji vtlačiti, zejm. proto,
že se výrazu s to již nerozumí' a nělá' vazba jeu s to
se postává' takřka za foube' fouoc. sloo, znamenající' molu,
dovedu, jeu schopn něčo učiniti. H.

NR^v 2, '18, 202(0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

blíže, rovn. blíže

MB³ 87: blíže zpráva je fuř feru.

vřnamov' vývoj v duchu dš., a rozahl-li tu vliv něm.,

nejsobit' ruské

"nevybočujeme z vývojových možností slova"

blíže zpráva, uvidní nem' toho co zavrubnejší, světlejší,

dikladnější, vřplnější

co blíže k věci, je podstatě

"podstatě tento význam přibližování ve výrazech těch
citíme, můžeme si být jisti, že proti duchu j-a ještě
nechybujeme

MORAVSKÉ
ZEMLJE
MUZEUM

NR 3, 144-145

bláze

143 vývoj ve směru významu 'lepe // určitěji // věcněji'
rol. u spis-u novějších: b. seznam (pal) b. vymezení
b. formati (saf) b. určiti

144 MB³ 87; reces. ve významu nemísoucí
nemáme starší doklady, existují v něm.
zasáh-li tu vliv vprava něm., neprobíhá tu rusi ve
jde o zcela vpravitelný 'významový' form
Ettl NR 3,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bolest nad c'iu
< nad sveti' >

KEA 10: spr. ze sveti'

E. haji'

E. NR 7, 272

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratři se

— kaim se bral ve svéku cívneku havoru > foed.

v nevěs. v proze

m. ubírat se // jiti

— (NR 8, 19 (T Fr))

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brojiti se
arhi. u veštaka m. shlađovati se // bowiti se

Σ. NR 10, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

brzděný

b-e nářolí železničních kol "E brzdění"

spr-brzdici // brzdové

-ěný na jiný význam.

Σ NR 3, 19, 51 (0)

spr., je utvářeno z brzděn

NR 3, 157-8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bycht^v

arch. u mařka

u náhrada za vespr. byt^v byh^v

m. i byh^v

██████████ E. NR 10, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť bych

vespr. m. i sdylych

E. NR 10, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti s co

⟨ Hlídkra uelyla s u'bol > (Šra'seč 64)

Arch.

E. NĚ 10 280

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

celkem

KčA : vesfr.

NR 1,314: Blud

E. NR 7, 278

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

celý ve jmen. předst. dle

byl celý zahrnocen^H
homonová harmonie^H

X byl všecek zahrnocen

Estl. Nr^v 6, 296

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ceremonie

zřet. m. obřady

E. NR 6, 123 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cesta

docílení nahravy mírnou cestou, sp. úhradem způsobem
úhradem předem
E. N. 6, 120 (0/1)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cihla

daruno cihlu vyti

fol. u masiku z Jg Sk (Linde)

daruno cegte myja

E. NR 10, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

citelný člověk

arch-u masíua m. citlivý

uč-jen ne-

E. NŘ 10, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čítati se povolání

LA 13 : spr. důvěřují ti // bušila ti

E. háji'

E. NR 7, 272

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co
cím je otec

KA 15: spr. Eím je otec

E.: spr. cím

E. NR^v 7, 275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co
ma'm co delati

KLA: nespr.

NR 6, 66: blud

 E. NR 7, 278

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co chvíli.

KLA 13: spř. - každou chvíli.

E: ~~list~~ pro² +, spř.

E-NR 7, 274

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co je to za ...

< člověka >

ufoctví a stant yraz čes. "

Estl Ču' 35

Šrašič dopominci < co je to za vojáka >
uziva' se ko jen uimno par. spis.

E. NR 10 275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lyt.
1 co je to za

1 význam významem se blíží 'zapm-jaly'
rozšířen v obec. čes., v udr. mor. slc; v fol., muš., liter.
v řáf. čes. co za⁴ (x něm. was für ein Mensch)

2 co je to za lidi (x was sind das für Männer)
v rámci vlivem pl. : < Co jsou to u nás [na čiši] za tytiny kluzi >
na vyl. hor. a na slov. : co je to za člově, co jsou to za lidi

3 < Co to za muzika hraš > adf. funkce co za stejně
v fol., muš.,
sli
brury vytylaji jako germ. a vytylaji ji ze spis. čes.
už Rosa upozornil na podobnost s něm. (Gram 280, 335) vč (V, 432)

4 medlovic : germ. (Vergl Gram 4, 491) ne vřoch j-i-ich slovan. mimo slab.
obrana : nevhoda mezi čes. a něm. domnělci (ale na hor., slov. a v j-i-ich
za je tožací faktorule 'zda' (Halkala) bulh.
slovan. co za člově)

5 význam co je to místo člově (Kvičala)
v čes. výraz stary a stary uze v něm. (16. st.)
(už v 15. st.)

6 mordubny fiword : was für < adv. vor (vor ualeželo & uče. slsu)
x co za⁴ (fiwdl.)

8 < to valm bude za znamenie > < co je za pravo z >
9 blíží obažalnu jaly z, ale uety, řaly se yalovosti, vlastnosti věci,
milyři jopt fodytaty, řapřlo obsalu

Cosi

Klášť. mate cosi a učo

↳ kdyz ch vimou svou cos zanedbal,

Sp. učo →

E. NR 6, 272 (klášť)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čar

Čary Východu > poet.
„vevnu - v próze“ in. Souzlo

— č. NR 8, 19 (T. Fr.)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čarobrásky

chybí u značky 2

č. NR 10 H

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas

↳ formae fr̄ista s̄ufu c̄-em (S̄br̄as̄ 10) >
method. m. v fr̄avyl c̄as, v c̄as
obyc̄. ve fr̄et. ↳ formae fr̄i-to s̄ufu c̄asem >

E. NR 10 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas

<navští mě, až ti svého času osudným>
Škrátek označuje za chyb. (10), ale tak se v Čechách nemluví
vztahují se do minulosti

E. NR 10 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas miti

232 brusići odmitaj' ve vřzu. 'miti frãznom chvili'

frãz spr. miti Edy // foEdy

MB1: miti čas // Edy (dřpko' se zaměbava'), i v dalšich vřd.

BNR: germ. nemahu času, spr. Edy

ŠevřlRadce: nepr. ~~masťu sl: chyb.~~

233 vřaz je spr., slov. řup si, miti-li femže // rač

řel hřh, ale nemahu cesty // ale uviřu řudy

dovřady stã od Alx, Vel Šlva, Jg (řřus)

řřãme: mate jãtã dořtu času, mate času nazřt 'Evantum'

nelze řřci Kdy mař Edy?

evropei sumus: je u ai faste tempus, i have no time to

miec' czas // řřidy, uřte het řřevnetum

234

miti Edy je lidove řřã a řřã ořã osobitejšã, vřtou je jãtã
řřãmořt

Ente Nř 2, '18

✓

čas mlti

58 Ertl souhlasí s čl. Zubalčev (NR 4, 135)

syn. a staré, také v fol. a rus.

X mlti kdy rozdíl v lidovosti a učed; rozdílne významové
odstíny

59

Hábovcův názor, že mlti Sed je konkrétnější, neobstojí
u Hábovce jde o věc osobního oděsu

Ertl ochvilil Hábovcův čl. v LF 47, 20, 194 n., 309 n.

NR 51

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas

fo čas tve' dovolene'

Šeratsik opravuje na za tve' dovolene' (10)

nem' vesfr., sr. stare' v'raz fo vsecken čas, v čas fofoje'

E-NR 10 273

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čas

prjiti v pravý čas

KA 81 v. spr. v. hod (!)

E. háji'

E. NR 7, 272

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

částea

KLA zamítá pod heslem částea toto slovo
ale obnos nahrazijs slovem částea!

E-NR 7, 276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

česani

↳ kniha o fabrika' česani' národní' >
rus. in. z domácností česlovati

— e NR 8, 18 (T.F.)
A. Procházka

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čeněk

LKA 14 : sgr. Vincenc (Č. = Česlav)
ale u Vincenc : sgr. Čeněk

E. NR 7, 276

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ci

je tázaci'

nebyvala v stavitím je- e nikdy zameňovana s poste-rozlučovacím
nebo

dodržovat i v dneš. čistine.

resp. < prostý' tal' o' klaz > E NR 2, '18, 203(0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

či identifik.

národopis či etnografie, spr. u bolí

E. NR 5, 217 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

činiti

navrh
zmluvu

Briti's doporucuje

navrhovati

zminovati &

vzraz pouziti

E. NR 4, 55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čiastka 1/2 para >

reobr. m. fača čiastoč

— (NR 8, 20 (T_{Fr}))

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čisti

četi u Hlavín
"papírová četi"

E. NR 6, 45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo

číslo, sp. - stě -

E. NR 5, 151 (TŠM)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čistý
1 c-e' zlato, c. vyfuo

LPA 13 : spa. ryzi // úfleue (!)
všechnu // úfleuy (!) vytezeš

E. háji'

E. NR 7, 272

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čítati

[cirkev-lat. čítá 395 119 významů] >

germ. m. wa'

čítati 'čísti čísti, fočítati'

— p. NR 7, 213 (Op.)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

člověci'

KLA 15 : sp. člověcy'

E. : sp. člověci'

E. NR 7, 275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

člověk jako všeob. pojem
podle Britů a na podobu man (člověk se z toho zbláznil)
Sfr.

E. NR 4, 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtení

KLA 16 : sp. četba

E. : sp. čtení

E. NR 7, 275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čtyřlba

KLA : sp. čtyřlba

E. : směšue

16

E. NR 7, 275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čupřina

< nesfontane' čupřiny na pěji' síji' >

ubr., fol., ale čupřina znamená olazy na temeni

— C NR 8, 18 (T_F)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dale

co vite dale

KLA 16 : spr. - Broumětoho

E. háji'

E-NR 7, 272

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dálece Germ.

< snažíme se tak dálece informovati, ačkoliv >
sp. tak, do té míry

E. NR 6, 120 (Op.)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daleko

142

"fršlovce vsmocňovací" rol. ke zmocňování 'comparativu'

143

daleko větší, daleko přesvědčivější

MB³ Vorová, šenkel odmitají, dopouštějí se unobhem, nepravem
čarb' aa senleu' rozdílu < někteř fordem d. přeloučivati >

gradace, vzestup

uz od nejstarých dob zřetel cis.
fouka' škoda cis. vazly's něm. uib. něm. vliv (starí ožaru!)
v něm. bojujeji seřube od fol. 18. stol.

144

MB³ přispovítki' přisp. < daleko nepřesně > proč?
Ertl NR 3, 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daleko

Britské pochopení o správnosti výrazu jádro d. větší

sfz.

E. NR 4, 57

LA: resp.

NR 3, 141: blud

E. NR 7, 278

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daleko čeho
Zdráhy (Hlavinka) >
podle fraš. kovin, spř. od čeho

E. NR 6, 54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dany'
za daných okolností
chybí u Mařka²

Σ. NR 10 17

Škrábek ochrta' ve výz. odraz.

<frililžiji'c s daným poměrem, sfr. Ze skutečnosti > (12)

Sfr. přeměna z mat. terminologie

t. 275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

daňový,
d-e' zvýšení, spr. daně
d-e' osvobození, spr. od -u-
d-a' sračka, spr. z -u-

E. NR 5, 280 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

darovati souu život

KLA 16 : dat. souu život

E. : spr. prv. rčení

 E. NR 7, 275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dáti 3. fl. daji'

v 16. st. dadi' // daji'

v 17. st. daji'

"pokoušet se ... o obnovení původ. tvaru dadi' gla s fráze uarua', zyticia'
a uarua' "

Exl. NR^v 2, 718, 48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati činnu moe

vulg. činnu moe nedal (Haviuza)

E. NR 6, 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati čemu
< nové odiosní věci >

čeho
< vařících vzorků >

sp. co

E. NR 6, 53 (Alavinda)

nesfr. podle dodatí ~~o čem~~

E. NR 10, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati. Eoum + iuf .

dal jim fiesfati , spr. uechal j...

E. NR 5, 153 (T Sp)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dáti fozor

děsac unti fozor

ale zhidovelo, Jg ma'doslady z Koum

fřifuršit

[REDACTED]

E. NR 10 275

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati se + iuf.

< nedá se to vypravovati >

KLA : nesfr.

NR 7, 161 : blud

E. NR 7, 278

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati se do + subst. děj:

dati se do práce X rozpláchni se spr.

dobrot v stariku je

Erll Cū '49

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dati se na deit^v

provinc. u Mařina u. rozprãiti se

E. NR 10, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dávati se vinen

arch. u masiva u- vyznaovati se
// přiznaovati se

_____ E. NR 10, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dcer^v

v 1. sq. m. dei

E. NR 6, 240 (Klasť)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deformovati

c. tvořiti

E. NR 3, 19, 57 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deka

dvě deka

KLA 17: deky

5. háji'

5. NR 7, 273

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

člověku Soum k čeho
↳ ke světu vyvolobození
Orli. u Masíka u. Za co

 E. NR 10, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělání co (kontr. subst.)

< uddle, sudno, sätz >

Řetěže: ^usp. ^usp. ^uddle
          uddle uddle
          uddle uddle
          uddle uddle

není chyb.

E. NR 4, 55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati + rovně. subst.
< houě >

uauu: ois. uziua' ds uoiuipiu, uaji. houě plati.

rozdi: kdo delal ty houě ? platue so ua fivrodce

X eds stal — — — ? uauue ua uysli fali
z firob, pač joi u fali

NR 10, 24

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dělati + subst. abstrakt.

< učitelský >

maň'a doformuje učitelsovat'

jobřba slusno jmených spjati'

"jde-li o to vyjadřiti toli' činnost & začne'ám

uči'tekm ~~spjati~~ předmetu se uvoztahujíci, je
nutné vyjadřiti tuto představu výrazem v sobě
uflujm"

uči'tekm učitelsovat' ~~uči'tekm~~ X dělati učitelský

hostiti zna'me X dělati // spojiti hostiti

řičovat' něca X dělati jobřba

řičati o čem X uči'ti řičati'

č. NR 10, 24

dělati hlud

Průmysl: žr. hlucěti
fotrabue'

E. NR 4, 55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM